

Aan: De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Zijne Excellentie de heer M. van Ooijen
Van: Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp
Rijnmond
Datum: 9 juni 2022
Onderwerp: Hervormingsagenda: maatregelen 2022
Bijlagen: 1) Impact maatregelen 2022 regio Rotterdam-Rijnmond

Kenmerk: 22MO00974
Behandelend ambtenaar:
Contactgegevens ambtenaar:

Geachte heer Van Ooijen,

Als bestuur van de grootste jeugdhulpregio voelen wij een grote verantwoordelijkheid voor de doorontwikkeling en verbetering van de jeugdhulp. En van daaruit ook voor de Hervormingsagenda.

De Hervormingsagenda is een kans op verbetering van het jeugdhulpstelsel

De Hervormingsagenda biedt een kans om de jeugdhulp goed te positioneren en door een integrale blik te werken aan echte en noodzakelijke verbeteringen voor kinderen en gezinnen. Bijvoorbeeld door in te zetten op bestaanszekerheid, de samenwerking met huisartsen te versterken en door duidelijke keuzes te maken over de reikwijdte van de Jeugdwet. Hiermee worden stappen gezet in het door ons gewenste normaliseren. Wij zien ook winst in het komen tot verdergaande standaardisatie van administratieve processen en een gedegen monitoring/informatiebeheer. En de maatregelen sluiten goed aan op onze regiovisie 'Nabij en passend'. Wij steunen daarom van harte het opstellen van deze agenda, waarbij we met de Vijfhoek aan de slag willen gaan, dus met professionals, cliëntvertegenwoordigers, zorgaanbieders, Rijk en gemeenten.

Het risico bestaat dat financiën leidend worden in het proces

Het is belangrijk om de inhoudelijke doelen, zoals ook door de Commissie van Wijzen benoemd, een plek te geven in de agenda. Bepaal eerst hoe het jeugdhulpstelsel eruit moet zien en kijk vervolgens welk budget hierbij past. Voorkomen moet worden dat de sinds 2015 bestaande situatie wordt voortgezet, waarbij de discussie over jeugdhulp meer over geld gaat dan over goede zorg voor kinderen. Daarbij voelen wij als gemeenten zeker een eigen verantwoordelijkheid bij het komen tot een betaalbaar en houdbaar stelsel ook op lange termijn.

Het voorgaande is onze benadering van de Hervormingsagenda. Tegelijkertijd zijn voor de beoogde maatregelen al te besparen bedragen bepaald. Dit is voor ons (helaas) een gegeven. Vanuit dit gegeven hebben wij de maatregelen voor 2022 nader bekeken.

Besparingen met de huidige maatregelen niet haalbaar in Rotterdam-Rijnmond

Eind 2021 hebben landelijke werkgroepen vanuit de 'Vijfhoek' hun uitwerking op de thema's van de Hervormingsagenda opgeleverd. Van de ingeboekte bezuiniging van € 1 miljard schatten de werkgroepen dat een bedrag van minder dan € 600 miljoen haalbaar is. In vervolg hierop hebben wij onderzocht wat de maatschappelijke en financiële impact van de voor 2022 voorziene maatregelen specifiek voor onze regio is. Alvorens in te gaan op onze analyse van de maatregelen delen we eerst graag een aantal overstijgende inzichten:

1. Onze conclusie is dat de beoogde besparingen maar in beperkte mate worden behaald met de zes maatregelen die per 2022 van kracht zijn. Voor wat betreft de orde van grootte hiervan herkennen wij de conclusie van de landelijke werkgroepen.
2. Landelijk geformuleerde generieke maatregelen werken lokaal en regionaal verschillend uit. Het risico is dat daardoor misverstanden ontstaan over de maatregelen en de te verwachten impact. Een voorbeeld: De beoogde afname van 1:8 naar 1:10 kinderen in jeugdhulp is in onze regio al behaald. Wij pleiten daarom voor regionaal maatwerk bij het bepalen van de maatregelen en de beoogde besparingen. Een relatie met de regiovisies en regioagenda's ligt daarbij voor de hand.
3. De datapositie in relatie tot de maatregelen is nog onvoldoende om de veronderstelde impact goed te monitoren. In uw brief van 13 mei bevestigt u ook dat de datapositie verbeterd moet worden.

De inhoudelijke en financiële bevindingen per maatregel

Zoals vermeld hebben wij geprobeerd voor onze regio de impact van de maatregelen 2022 in beeld te brengen. Waarbij wij zien dat we hier zowel regionaal met specialistische jeugdhulp een opgave hebben, als lokaal met de toegang, preventie en vroegsignalering. Kort en bondig zijn dit onze conclusies:

1. Reikwijdte: Via de verordening kan de toegang tot jeugdhulp nu al enigszins worden ingeperkt. De Commissie Sint adviseert echter om de toegang te beperken tot zorgvragen die voldoen aan een van drie criteria. Om dit te kunnen toepassen en zo een echte stap te kunnen maken is een wijziging van de Jeugdwet nodig.
2. Bestaanszekerheid: Gemeenten moeten eerst investeren in het implementeren van de Doorbraakaanpak. Pas na verloop van tijd zal een inderdieneffect plaatsvinden. Waarbij kosten voor andere gemeentelijke voorzieningen (Wmo, schuldhulpverlening) zullen stijgen.
3. Tariefdifferentiatie: De regiogemeenten hebben de jeugdhulp voor de komende jaren al ingekocht. Implementeren van deze maatregel kan op z'n vroegst in 2028.
4. Toeleiding naar gecontracteerd zorgaanbod: In onze regio wordt relatief weinig gebruik gemaakt van maatwerkcontracten. Daarmee is ook de maximaal te behalen besparing beperkt.
5. Brede invoering POH: De POH-GGZ jeugd is de afgelopen jaren al in diverse gemeenten ingezet. De veronderstelde bezuiniging is daardoor al (deels) geëffectueerd.
6. Standaardisatie uitvoering: Wij participeren in de werkgroep 'contractstandaarden' van het Ketenbureau i-Sociaal Domein. Lastig is onder meer de verhouding tussen het streven om inkooptrajecten eenvoudig te houden en de behoefte om bijvoorbeeld hoge winsten van zorgaanbieders te voorkomen.

In de bijlage bij deze brief vindt u een uitgebreidere doorrekening van de impact van de maatregelen. Daar is bijvoorbeeld vermeld dat door de regio voor de maatregel 'toeleiding naar gecontracteerd zorgaanbod' een structurele besparing van € 4,1 miljoen moet worden gerealiseerd. Wij hebben berekend dat zo'n 1,5% van de totale jeugdhulp in de regio bestaat uit (niet gecontracteerde) maatwerkovereenkomsten.

De genoemde € 4,1 miljoen komt overeen met 1,5% van de realisatie aan specialistische jeugdhulp in 2021 (en is dus exclusief lokaal ingekochte jeugdhulp). Deze maatwerkcontracten betreffen door jeugdprofessionals noodzakelijk geachte hulp. Als deze of andere passende hulp onder de bestaande gecontracteerde zorg wordt gebracht, dan kost dat ook geld. Die € 4,1 miljoen besparing is daarmee niet reëel.

Vervolg proces Hervormingsagenda

Wij verzoeken u kennis te nemen van onze conclusies en deze te betrekken bij het verdere proces om in dit najaar te komen tot een Hervormingsagenda. Waarbij wij opmerken dat de beoogde doelen van de Hervormingsagenda alleen met een gezamenlijke inspanning haalbaar zijn. Wij rekenen er daarom op dat ook het Rijk opvolging geeft aan de adviezen van de Commissie Sint en de Arbitragecommissie. Vanuit onze jeugdhulpregio denken wij graag mee bij de uitwerking van deze agenda.

Wij steunen een onderzoek naar een eigen bijdrage voor jeugdhulp

Als bestuurders van de grootste jeugdhulpregio hebben wij bedenkingen bij het normeren van de behandelduur en het invoeren van een eigen bijdrage. Wij denken hierbij direct aan zorg voor kinderen uit (ook financieel) kwetsbare gezinnen. Wij zijn daarom blij met de door u aangekondigde verkenning naar de impact van zowel deze normering als een eigen bijdrage en uw toezegging dat een eigen bijdrage nooit ten koste mag gaan van kinderen in kwetsbare situaties.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Graag lichten wij de inhoud van deze brief toe in een gesprek.

Hoogachtend,

Namens het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond,

J. Bokhove
Voorzitter

S. Hammer
Secretaris/Directeur

